

โครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คู่มือการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับปฐมวัย

(ภาพประกอบโดย เด็กหญิงณัฐพร สมผล ชั้น ปฐมวัย 3 โรงเรียนสุพรรณภูมิ)

คู่มือการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับประถมศึกษาตอนต้น

(ภาพประกอบโดย เด็กหญิงณัฐพร สมผล ชั้น ป.3 โรงเรียนสุพรรณภูมิ)

คู่มือการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับประถมศึกษาตอนปลาย

(ภาพประกอบโดย เด็กชายณัฐพร สมผล ชั้น ป.5 โรงเรียนสุพรรณภูมิ)

คู่มือการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(ภาพประกอบโดย เด็กชายณัฐพร สมผล ชั้น ม.1 โรงเรียนสุพรรณภูมิ)

คู่มือการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

(ภาพประกอบโดย เด็กชายณัฐพร สมผล ชั้น ม.5 โรงเรียนสุพรรณภูมิ)

โดย
กลุ่มงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน
สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กันยายน ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร.....๑

บทนำ..... ๓

กรอบแนวคิดการประเมิน.....๕

สรุปผลการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน
ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....๖

๑. ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....๖

๒. ส่วนที่ ๒ การรับรู้และการใช้งานคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา
สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....๘

๓. ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา
สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....๑๑

๔. ส่วนที่ ๔ ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการ
การเรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา.....๑๖

๕. ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ๒๐

ภาคผนวก

ก. เอกสารโครงการ.....๒๔

ข. แบบประเมิน.....๒๗

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สិทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีที่มาจากการศึกษาที่คณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยคณะทำงานด้านส่งเสริมการเคารพสัทธิมนุษยชน ดำเนินงานร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาในคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันสัทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล และบุคลากรจากมูลนิธิฟรีดริช เนามัน ประเทศไทย ร่วมกันจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสัทธิมนุษยชนในสถาบันการศึกษา ๕ ช่วงชั้น ได้แก่ ระดับปฐมวัย (อนุบาล) ระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสัทธิมนุษยชน โดยยึดโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ต่อมาได้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมสัทธิมนุษยชนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานไปยังคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการเพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรสัทธิมนุษยชนศึกษาไปยังทุกภาคส่วนของสังคม นอกจากนี้ยังได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ (Training of Trainers) ด้านสัทธิมนุษยชนศึกษาเพื่อพัฒนาวิทยากรแกนนำด้านสัทธิมนุษยชนศึกษาและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายพัฒนาครูและคณาจารย์แกนนำในระดับภูมิภาค เพื่อให้สามารถเป็นหน่วยงานการพัฒนาครูและคณาจารย์สำหรับดำเนินการประชุมและส่งเสริมการนำคู่มือการจัดการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานไปประยุกต์ใช้ในระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน รวมทั้งยังได้เผยแพร่คู่มือดังกล่าวผ่านช่องทางต่าง ๆ

ภายหลังการส่งเสริมการใช้งานคู่มือการจัดการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรจัดทำโครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลการรับรู้และการใช้คู่มือ และนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคู่มือพัฒนากระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการของสำนักงานคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะการพัฒนาเชิงนโยบายด้านสัทธิมนุษยชนในสถานศึกษา โดยจัดทำกรอบการประเมินจากแนวคิด CIPP Model และสำนักงานคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติได้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ในฐานะต้นสังกัดของสถานศึกษา รวมทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัดพิจารณาตอบหมายบุคลากรทางการศึกษาตอบแบบสอบถามดังกล่าว

ผลการศึกษา

จากการดำเนินโครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สិทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติ พบว่ามีผู้ร่วมตอบแบบสอบถามจำนวน ๙,๖๓๐ คน โดยมีผลการประเมิน ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๙,๖๓๐ คน มีผู้รู้จักคู่มือ จำนวน ๕,๒๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ และยังไม่รู้จักคู่มือ จำนวน ๔,๔๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ซึ่งผู้ที่รู้จักคู่มือดังกล่าวส่วนใหญ่รู้จักผ่านช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์หรือเว็บไซต์ของสำนักงาน กสม. รองลงมารู้จักผ่านหนังสือเวียนต้นสังกัด นอกจากนี้ยังพบว่า มีผู้เคยใช้คู่มือ จำนวน ๒,๐๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘ ส่วนใหญ่ใช้คู่มือจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย

๒. ความคิดเห็นต่อคู่มือดังกล่าวพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ความเหมาะสมด้านปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการมีผลต่อการใช้คู่มือเพื่อจัดการเรียนการสอนภาพรวมในระดับมาก ด้านคู่มือและกระบวนการนำไปใช้เห็นว่าภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านผลการดำเนินการเห็นว่า ภายหลังการนำคู่มือไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีผลการดำเนินงานที่เกิดกับผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๓. ข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการเรียนรู้สัทธิมนุษยชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนในโรงเรียนที่สำคัญที่สุด คือ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง/ชุมชน/เครือข่ายสัทธิมนุษยชน โดยวิธีที่จะขับเคลื่อนให้มีประสิทธิภาพ คือ การเริ่มตั้งแต่การสร้างวัฒนธรรมการเคารพสัทธิมนุษยชนในโรงเรียน ในส่วนการเรียนการสอน ควรบูรณาการการสอนโดยเพิ่มเป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่งในรายวิชา นอกจากนี้ปัจจัยในเรื่องครูผู้สอน ควรกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนผ่านการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน และต้องเสริมสร้างทักษะด้านสัทธิมนุษยชนผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการประเมินผลการเรียนการสอนสัทธิมนุษยชนควรประเมินในรูปแบบการทดสอบมากที่สุด

๔. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการพัฒนาคู่มือแบ่งเป็น ๓ แนวทาง ได้แก่

๔.๑ แนวทางการส่งเสริมการรับรู้และการสร้างความรู้ความเข้าใจ

๔.๒ แนวทางการพัฒนาคู่มือและการนำไปใช้

๔.๓ แนวทางการพัฒนาในระดับนโยบายและบริบทแวดล้อม

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่สำคัญกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ และหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ (๑) (๒) และ (๓) ในการส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้สิทธิมนุษยชน อีกทั้งมาตรา ๓๓ บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการโดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ โดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานด้านส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน ดำเนินงานร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล และบุคลากรจากมูลนิธิฟรีดริช เนามัน ประเทศไทย ร่วมกันจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในสถาบันการศึกษา ๕ ช่วงชั้น ได้แก่ ระดับปฐมวัย (อนุบาล) ระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสิทธิมนุษยชน โดยยึดโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้กำหนดนโยบายสำคัญในการสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงได้มีแนวทางในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการเพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาไปยังทุกภาคส่วนของสังคม นอกจากนี้ยังได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ (Training of Trainers) ด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา เพื่อพัฒนาวิทยากรแกนนำด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายพัฒนาครูและคณาจารย์แกนนำในระดับภูมิภาค เพื่อให้สามารถเป็นหน่วยงานการพัฒนาครูและคณาจารย์สำหรับดำเนินการประชุมและส่งเสริมการนำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปประยุกต์ใช้ในระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน รวมทั้งยังได้เผยแพร่คู่มือดังกล่าวผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือเว็บไซต์หน่วยงานด้านการศึกษา เพื่อให้มีการนำไปประยุกต์ใช้ในวงกว้าง

นอกจากนี้ เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้นำเสนอผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อรัฐสภาและฝ่ายนโยบาย รวมทั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ก็ได้สนใจต่อกระบวนการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านการศึกษา และสอบถามความคืบหน้า รวมถึงติดตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าวเป็นระยะ

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงจัดทำโครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อสอบถามและรวบรวมความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เพื่อที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การพัฒนากระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษาต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อรวบรวมข้อมูลการรับรู้และการใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๒) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๓) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนากระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๔) เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา

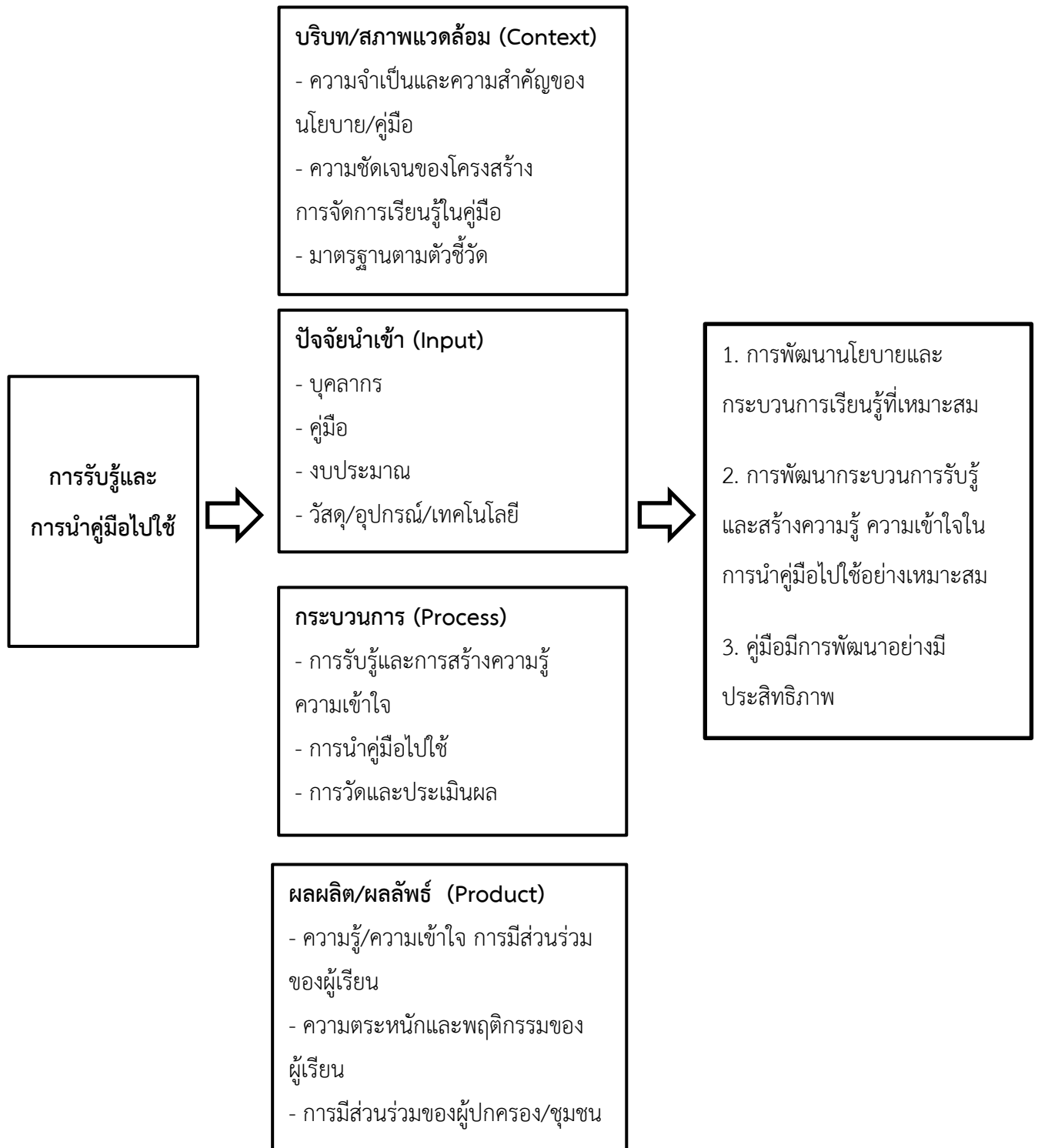
๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

- ๑) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ (Training of Trainers) ด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา
- ๒) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๑.๔ วิธีการดำเนินงาน

- ๑) ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลและจัดทำกรอบแนวคิด
- ๒) ออกแบบร่างแบบสอบถามความคิดเห็น
- ๓) จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างแบบสอบถามความคิดเห็น
- ๔) จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
- ๕) รวบรวมข้อมูลและจัดทำสรุปผลการประเมิน

กรอบแนวคิดการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สัทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษำขั้นพื้นฐาน
ของสำนักงานคณะกรรมการสัทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รูปภาพที่ ๑ แสดงรูปแบบกรอบการประเมิน

หมายเหตุ : รูปแบบการประเมิน CIPP Model

สรุปผลการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กลุ่มงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน ได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามและขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันการศึกษา ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมปกครองส่วนท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร เพื่อมอบหมายและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรด้านการศึกษาตอบแบบสอบถามการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Google form) ระหว่างวันที่ ๒๑ กรกฎาคม - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๙,๖๗๐ คน และนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ และอภิปรายผลการศึกษาแบ่งผลการศึกษาออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สรุปข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ ๒ สรุปข้อมูลการรับรู้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

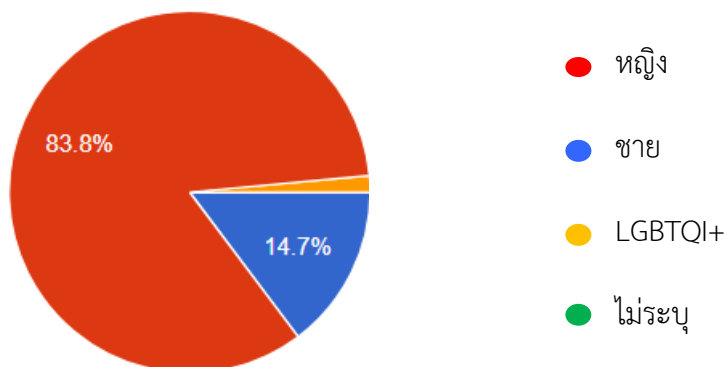
ส่วนที่ ๓ สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ส่วนที่ ๔ ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนศึกษา

ส่วนที่ ๕ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

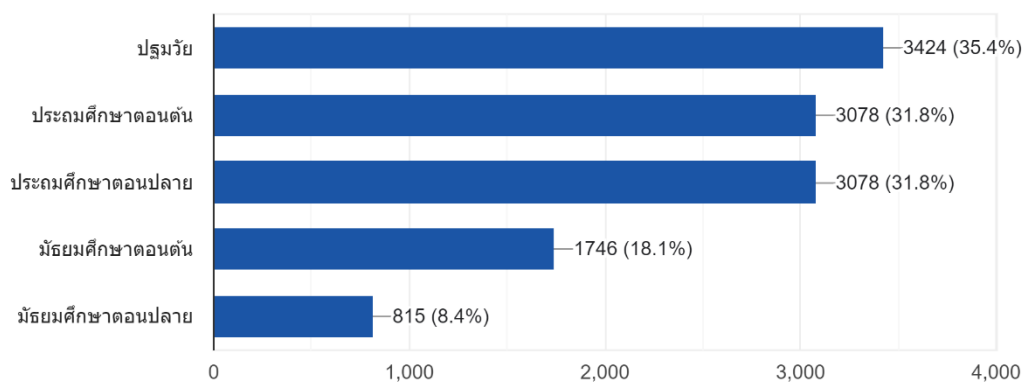
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ : ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๙,๖๗๐ คน แบ่งเป็นเพศหญิง จำนวน ๘,๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘ เพศชาย จำนวน ๑,๔๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ คนหลากหลายทางเพศ (LGBTQI+) จำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔ และไม่ระบุ จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑

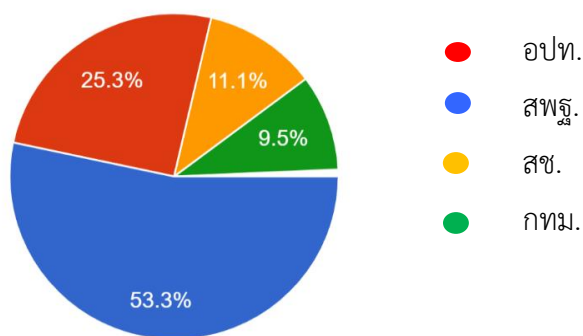
รูปภาพที่ ๒ แผนภูมิแสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

๒. ระดับชั้นที่สอน : กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนในระดับต่าง ๆ ดังนี้ ระดับปฐมวัย จำนวน ๓,๔๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔ ระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน ๓,๐๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘ ระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓,๐๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๘ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑,๗๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๘๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔

รูปภาพที่ ๓ แผนภูมิแสดงระดับชั้นที่สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม

๓. หน่วยงานต้นสังกัด : ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคลากรในสังกัดต่าง ๆ ดังนี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๕,๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒,๔๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑,๐๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๙๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕ และอื่น ๆ จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘

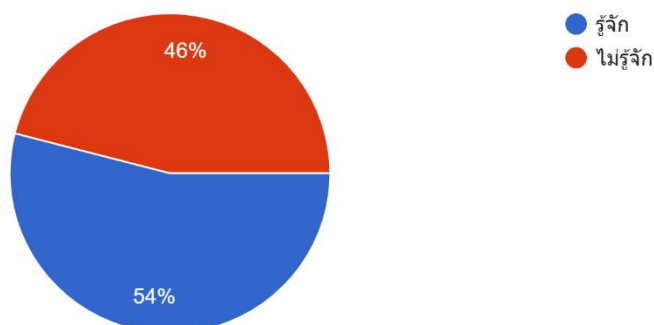
รูปภาพที่ ๔ แผนภูมิแสดงข้อมูลหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ ๒ การรับรู้และการใช้งานคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

แบบสอบถามส่วนที่ ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามการรับรู้และการนำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปใช้ โดยมีคำถามจำนวน ๕ ข้อ โดยมีผลจากการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ข้อที่ ๑ ท่านรู้จักคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือไม่

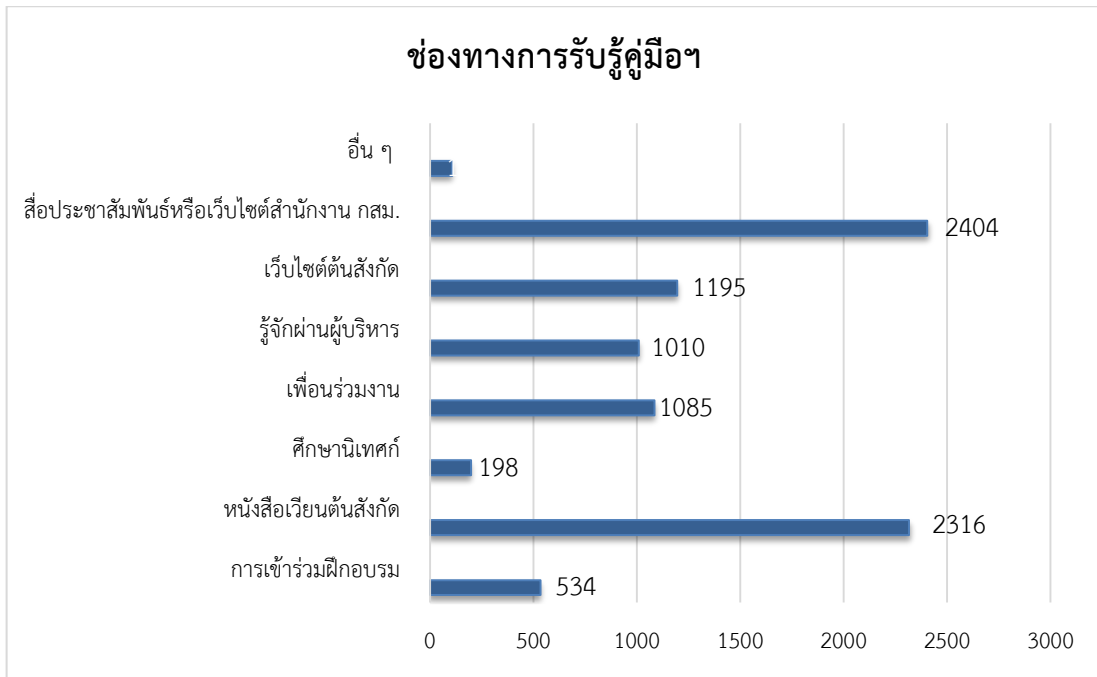
จากแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๙,๖๗๐ คน มีจำนวน ๕,๒๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ รู้จักคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และจำนวน ๔,๔๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ ไม่รู้จักคู่มือดังกล่าว

รูปภาพที่ ๕ แผนภูมิแสดงข้อมูลการรับรู้คู่มือฯ

ข้อที่ ๒ ท่านรู้จักคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากช่องทางใด

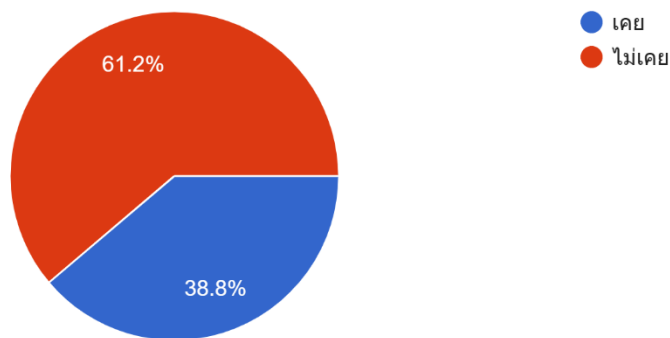
แบบสอบถามกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๕,๒๒๓ คน ซึ่งเป็นผู้ที่รู้จักคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวน ๒,๔๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖ รู้จักคู่มือจากช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์หรือเว็บไซต์ของสำนักงาน กสม. รองลงมา จำนวน ๒,๓๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ รู้จักผ่านหนังสือเวียนต้นสังกัดจำนวน ๑,๑๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙ รู้จักผ่านเว็บไซต์ต้นสังกัด จำนวน ๑,๐๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ รู้จักผ่านเพื่อนร่วมงาน จำนวน ๑,๐๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓ รู้จักผ่านผู้บริหาร จำนวน ๕๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒ รู้จักผ่านการเข้าร่วมฝึกอบรม จำนวน ๑๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘ รู้จักผ่านศึกษานิเทศก์ และจำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๕ รู้จักผ่านช่องทางอื่น ๆ

รูปภาพที่ ๖ แผนภูมิแสดงข้อมูลช่องทางการรับรู้

ข้อที่ ๓ ท่านเคยใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบการจัดการเรียนรู้หรือไม่

จากการตอบแบบสอบถามของผู้ที่รู้จักคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๕,๒๒๓ คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๓,๑๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๒ ไม่เคยใช้คู่มือ และจำนวน ๒,๐๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘ เคยใช้คู่มือ

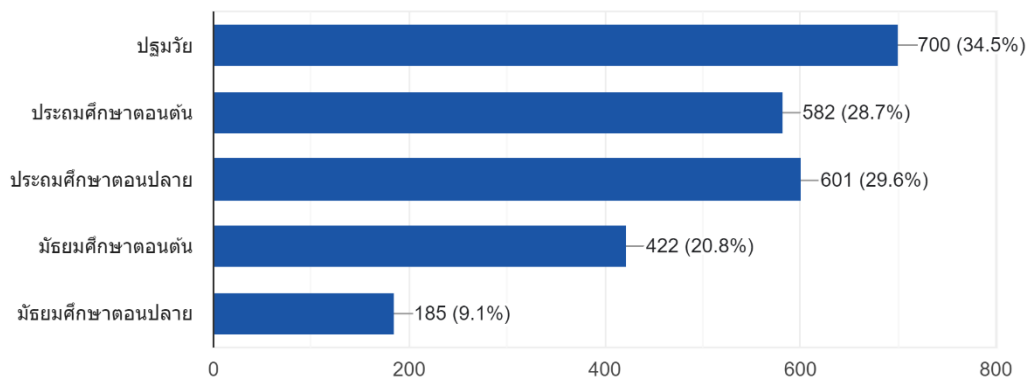

รูปภาพที่ ๗ แผนภูมิแสดงข้อมูลการใช้งานคู่มือ

ข้อที่ ๔ ท่านเคยใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในช่วงชั้นใด

แบบสอบถามกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ที่เคยใช้คู่มือ จำนวน ๒,๐๒๗ คน ตอบแบบสอบถาม พบว่า จำนวน ๗๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕ เคยใช้คู่มือเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัยมากที่สุด รองลงมา จำนวน ๖๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ

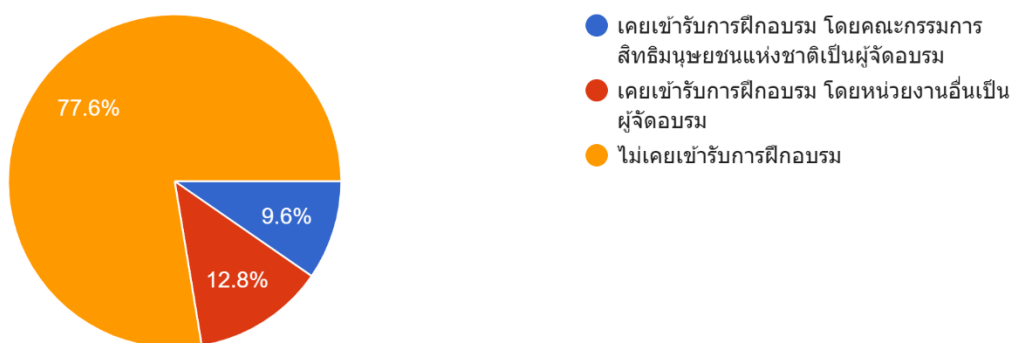
๙.๖ เคยใช้คู่มือในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๕๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗ เคยใช้คู่มือในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น จำนวน ๔๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ เคยใช้คู่มือในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และจำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑ เคยใช้คู่มือในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๘ แผนภูมิแสดงข้อมูลการใช้งานคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นต่าง ๆ

ข้อที่ ๕ ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมการใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

แบบสอบถามผู้ที่เคยใช้งานคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๒,๐๒๗ คน ในเรื่องที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมการใช้งานคู่มือดังกล่าว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑,๕๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๖ ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมการใช้งานคู่มือ จำนวน ๒๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘ เคยเข้ารับการฝึกอบรมการใช้คู่มือจากหน่วยงานอื่น และจำนวน ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๖ เคยเข้าร่วมอบรมของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รูปที่ ๙ แผนภูมิแสดงข้อมูลการฝึกอบรมการใช้งานคู่มือ

ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ส่วนที่ ๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ ด้านเอกสารคู่มือและการนำไปใช้ และด้านผลจากการดำเนินการ ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนนี้เป็นผู้ที่เคยใช้คู่มือดังกล่าว จำนวน ๒,๐๒๗ คน โดยกำหนดระดับการประเมินและการแปลผล ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๔
มาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๓
น้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๒
น้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	๑

ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นำมาแปลความหมาย ดังนี้

๓.๒๖ – ๔.๐๐	หมายความว่า	มีความเห็นด้วยระดับมากที่สุด
๒.๕๑ – ๓.๒๕	หมายความว่า	มีความเห็นด้วยในระดับมาก
๑.๗๖ – ๒.๕๐	หมายความว่า	มีความเห็นด้วยในระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๗๕	หมายความว่า	มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

๑. ด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ

ผลจากการประเมินระดับความคิดเห็นในด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการที่มีผลต่อการใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการมีผลต่อการใช้งานคู่มือและการจัดการเรียนการสอนสิทธิมนุษยชนภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๓ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สภาพแวดล้อมและการจัดการที่มีผลในระดับมากที่สุด ได้แก่ นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๓ ผู้บริหารสนใจและให้ความสำคัญ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๔ และครูผู้สอนในวิชาอื่น ๆ สนใจและให้ความสำคัญ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๙ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลสนับสนุนด้านสิทธิมนุษยชนที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๐ จำนวนครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย ๒.๙๗ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๙ และงบประมาณที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ มีค่าเฉลี่ย ๒.๗๐

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลระดับความคิดเห็นในด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑	
๑. นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน	๑,๑๐๑ (๕๕.๓ %)	๙๐๑ (๔๔.๔ %)	๒๓ (๑.๑ %)	๒ (๐.๒ %)	๓.๕๓ มากที่สุด
๒. ผู้บริหารสนใจและให้ความสำคัญกับคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในชั้นเรียน	๙๐๙ (๔๔.๘ %)	๑,๐๖๑ (๕๒.๓ %)	๕๕ (๒.๗ %)	๓ (๐.๒ %)	๓.๔๒ มากที่สุด
๓. ครูผู้สอนในวิชาอื่น ๆ สนใจและให้ความสำคัญกับคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในชั้นเรียน	๗๐๐ (๓๔.๕ %)	๑,๒๐๕ (๕๙.๔ %)	๑๑๘ (๕.๘ %)	๔ (๐.๓ %)	๓.๒๙ มากที่สุด
๔. ครูผู้สอนมีจำนวนเพียงพอในการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ	๓๙๑ (๑๙.๓ %)	๑,๒๑๗ (๖๐ %)	๓๙๔ (๑๙.๔ %)	๒๕ (๑.๒ %)	๒.๙๗ มาก
๕. วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีมีเพียงพอในการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ	๓๓๕ (๑๖.๕ %)	๑,๑๓๑ (๕๕.๘ %)	๕๓๒ (๒๖.๒ %)	๒๙ (๑.๔ %)	๒.๘๙ มาก
๖. งบประมาณมีเพียงพอในการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ	๒๕๓ (๑๒.๕ %)	๙๕๔ (๔๗.๑ %)	๗๗๐ (๓๘ %)	๕๐ (๒.๕ %)	๒.๗๐ มาก
๗. ข้อมูลสนับสนุนด้านสิทธิมนุษยชนที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ	๔๖๑ (๒๒.๗ %)	๑,๓๑๕ (๖๔.๙ %)	๒๔๕ (๑๒.๑ %)	๖ (๐.๓ %)	๓.๑๐ มาก
ค่าเฉลี่ยรวม					๓.๑๓ มาก

๒. ด้านเอกสารคู่มือและกระบวนการนำไปใช้

ผลจากการประเมินระดับความคิดเห็นด้านเอกสารคู่มือและกระบวนการนำคู่มือไปใช้งาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อคู่มือและกระบวนการนำไปใช้ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๐ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อเอกสารคู่มือและกระบวนการนำไปใช้ ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ คู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๕ เนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องในแต่ละบริบทจริงได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๓ คู่มือมีเนื้อหา การจัดลำดับเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๑ การดำเนินกิจกรรมในคู่มือมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๑

รายงานสรุปผลโครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน้า ๑๒

หน่วยการเรียนรู้ในคู่มือสามารถบูรณาการกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดในแต่ละช่วงชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๑ การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๐ เนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๑ คู่มือช่วยให้ครูเข้าใจโครงสร้างการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนและมีแนวทางในการจัดกิจกรรมได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๐ คู่มือมีคำชี้แจง/คำอธิบายขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบง่ายต่อการนำไปใช้ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๐ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ในคู่มือมีส่วนสร้างให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๐ รูปแบบ/รูปเล่ม และภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย มีความเหมาะสม และน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๙ ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๖ และระยะเวลาการจัดกิจกรรมในคู่มือมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๐

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลความคิดเห็นต่อคู่มือและการนำไปใช้

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑	
๘. คู่มือช่วยให้ครูเข้าใจโครงสร้างการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนและมีแนวทางในการจัดกิจกรรมได้ชัดเจน	๕๗๔ (๒๘.๓ %)	๑,๓๒๙ (๖๕.๖ %)	๑๑๘ (๕.๘ %)	๖ (๐.๓ %)	๓.๒๐ มาก
๙. หน่วยการเรียนรู้ในคู่มือสามารถบูรณาการกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดในแต่ละช่วงชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้	๕๓๖ (๒๖.๔ %)	๑,๓๙๓ (๖๘.๗ %)	๙๓ (๔.๖ %)	๕ (๐.๓ %)	๓.๒๑ มาก
๑๐. ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ	๔๓๗ (๒๑.๖ %)	๑,๔๘๒ (๗๓.๑ %)	๑๐๔ (๕.๑ %)	๔ (๐.๒ %)	๓.๑๖ มาก
๑๑. คู่มือมีเนื้อหา การจัดลำดับเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย	๕๐๕ (๒๔.๙ %)	๑,๔๕๐ (๗๑.๕ %)	๗๐ (๓.๕ %)	๒ (๐.๑ %)	๓.๒๑ มาก
๑๒. การดำเนินกิจกรรมในคู่มือมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	๔๙๗ (๒๔.๕ %)	๑,๔๕๒ (๗๑.๖ %)	๗๗ (๓.๘ %)	๑ (๐.๑ %)	๓.๒๑ มาก
๑๓. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมในคู่มือมีความเหมาะสมต่อการ จัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง	๓๖๔ (๑๘ %)	๑,๔๙๘ (๗๓.๙ %)	๑๖๒ (๘ %)	๓ (๐.๑ %)	๓.๑๐ มาก
๑๔. รูปแบบ/รูปเล่ม และภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย มีความเหมาะสม และน่าสนใจ	๔๘๒ (๒๓.๘ %)	๑,๔๕๕ (๗๑.๘ %)	๘๗ (๔.๓ %)	๓ (๐.๑ %)	๓.๑๙ มาก
๑๕. คู่มือมีคำชี้แจงคำอธิบายขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบง่ายต่อการนำไปใช้	๔๘๔ (๒๓.๙ %)	๑,๔๗๗ (๗๒.๙ %)	๖๓ (๓.๑ %)	๓ (๐.๑ %)	๓.๒๐ มาก

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑	
๑๖. คู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	๕๘๐ (๒๘.๖ %)	๑,๓๘๒ (๖๘.๒ %)	๖๓ (๓.๑ %)	๒ (๐.๑ %)	๓.๒๕ มาก
๑๗. เนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องในแต่ละบริบทจริงได้อย่างเหมาะสม	๕๓๐ (๒๖.๑ %)	๑,๔๓๒ (๗๐.๖ %)	๖๑ (๓ %)	๔ (๐.๓ %)	๓.๒๓ มาก
๑๘. การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	๔๙๑ (๒๔.๒ %)	๑,๔๖๑ (๗๒.๑ %)	๗๑ (๓.๕ %)	๔ (๐.๒ %)	๓.๒๐ มาก
๑๙. เนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้	๕๐๙ (๒๕.๑ %)	๑,๔๓๑ (๗๐.๖ %)	๘๔ (๔.๑ %)	๓ (๐.๒ %)	๓.๒๑ มาก
๒๐. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ในคู่มือมีส่วนสร้างให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้	๕๐๖ (๒๕ %)	๑,๔๓๓ (๗๐.๗ %)	๘๓ (๔.๑ %)	๕ (๐.๒ %)	๓.๒๐ มาก
ค่าเฉลี่ยรวม					๓.๒๐ มาก

๓. ด้านผลจากการดำเนินการ

ผลจากการประเมินระดับความคิดเห็นด้านผลจากการนำคู่มือไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ สหิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อผลการนำคู่มือไปใช้ภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๐ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผลการดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้เรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วม ในกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย ๓.๒๔ ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการเคารพสิทธิมนุษยชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๑ เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายหรือระเบียบในสถานศึกษาที่เอื้อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๑๐ ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าสิทธิมนุษยชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๙ เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๙ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๕ และการรับรู้และการสนับสนุนการเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนจากผู้ปกครอง/ชุมชน มีค่าเฉลี่ย ๓.๐๔

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลผลการดำเนินการภายหลังการใช้คู่มือ

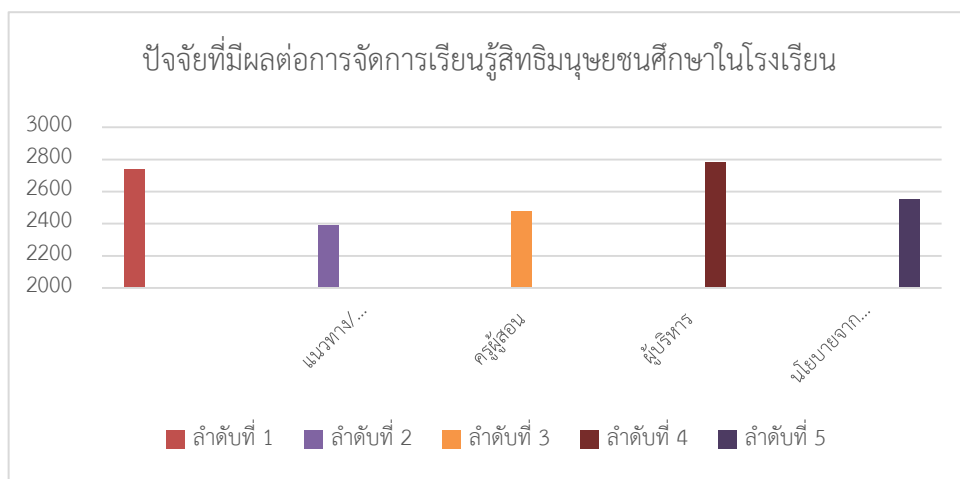
ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑	
๒๑. ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในคู่มือ	๓๘๓ (๑๘.๙ %)	๑,๔๙๐ (๗๓.๕ %)	๑๔๙ (๗.๔ %)	๕ (๐.๒ %)	๓.๒๔ มาก
๒๒. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน	๓๔๒ (๑๖.๙ %)	๑,๔๕๖ (๗๑.๘ %)	๒๒๑ (๑๐.๙ %)	๘ (๐.๔ %)	๓.๐๕ มาก
๒๓. ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่าสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับช่วงวัย	๓๘๓ (๑๘.๙ %)	๑,๔๔๘ (๗๑.๔ %)	๑๙๐ (๙.๔ %)	๖ (๐.๓ %)	๓.๐๙ มาก
๒๔. ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเคารพสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับช่วงวัย	๓๘๙ (๑๙.๒ %)	๑,๔๗๒ (๗๒.๖ %)	๑๖๓ (๘ %)	๓ (๐.๑ %)	๓.๑๑ มาก
๒๕. เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายหรือระเบียบในสถานศึกษาที่เอื้อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน	๓๖๘ (๑๘.๒ %)	๑,๕๑๑ (๗๔.๕ %)	๑๔๓ (๗.๑ %)	๕ (๐.๒ %)	๓.๑๐ มาก
๒๖. เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา	๓๕๙ (๑๗.๗ %)	๑,๔๙๐ (๗๓.๕ %)	๑๗๓ (๘.๕ %)	๕ (๐.๒ %)	๓.๐๙ มาก
๒๗. การรับรู้และการสนับสนุนการเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนจากผู้ปกครอง/ชุมชน	๓๔๖ (๑๗.๑ %)	๑,๔๑๙ (๗๐ %)	๒๕๕ (๑๒.๖ %)	๗ (๐.๓ %)	๓.๐๔ มาก
ค่าเฉลี่ยรวม					๓.๑๐ มาก

ส่วนที่ ๔ ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน ในสถานศึกษา

แบบสอบถามส่วนที่ ๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดสามารถตอบแบบสอบถามโดยวิธีการเรียงลำดับความสำคัญ จากลำดับที่ ๑ – ๕ และนำเสนอผลโดยการพิจารณาจากปัจจัยที่ผู้ตอบเลือกสูงสุดในแต่ละลำดับ โดยมีผลการประเมิน ดังนี้

ข้อที่ ๑ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในโรงเรียน

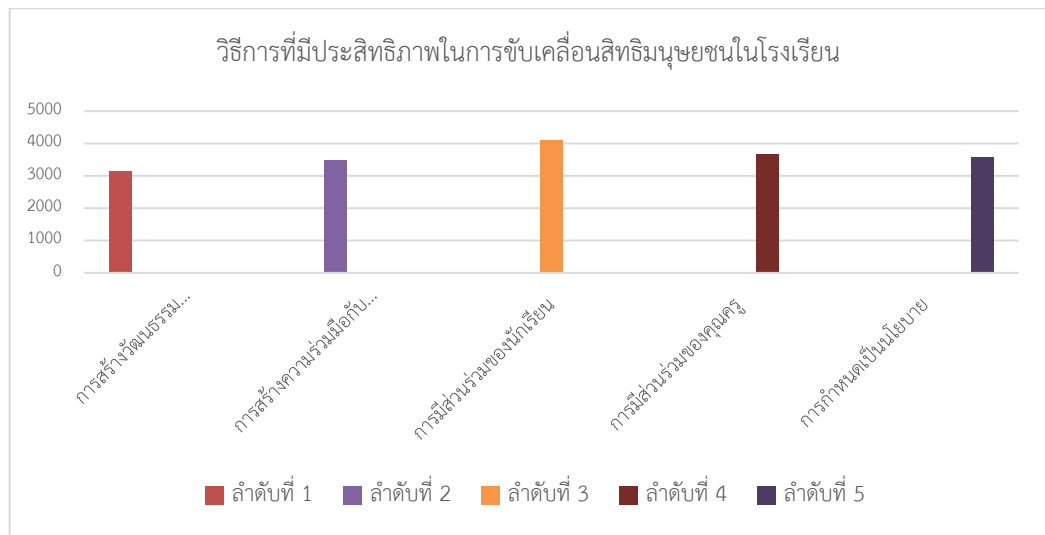
เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในโรงเรียนที่สำคัญที่สุดอันดับแรก คือ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง/ชุมชน/เครือข่ายสิทธิมนุษยชน ปัจจัยสำคัญรองลงมา คือ การมีแนวทาง/บรรยากาศการเรียนการสอน ครูผู้สอน ผู้บริหาร และการกำหนดนโยบายส่วนกลาง ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๑๐ แผนภูมิแสดงผลปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในโรงเรียน

ข้อที่ ๒ วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

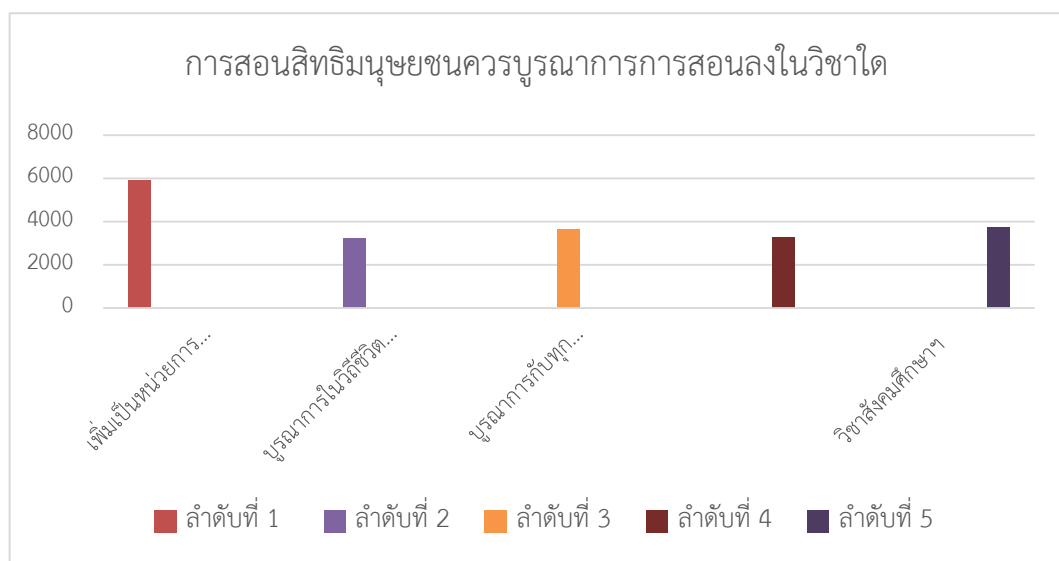
เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การสร้างวัฒนธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน รองลงมา คือ การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของนักเรียน การมีส่วนร่วมของคุณครูและการกำหนดเป็นนโยบาย ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๑๑ แผนภูมิแสดงผลวิธีการในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

ข้อที่ ๓ การสอนสิทธิมนุษยชนควรบูรณาการการสอนลงในวิชาใด

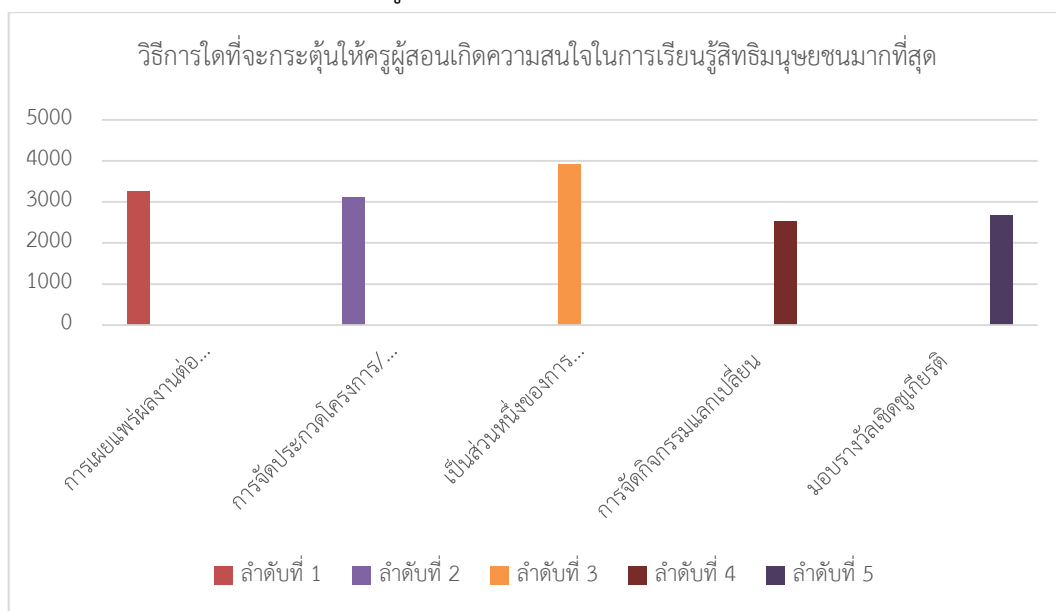
เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าการสอนสิทธิมนุษยชนควรบูรณาการการสอนมากที่สุด คือ เพิ่มเป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่งในรายวิชา รองลงมา คือ การบูรณาการในวิถีชีวิตหรือกิจวัตรประจำวัน การบูรณาการกับทุกรายวิชา/ทุกกิจกรรม การบูรณาการกับกิจกรรมนักเรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ และบูรณาการในวิชาสังคมศึกษา ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๑๒ แผนภูมิแสดงผลการบูรณาการการสอนสิทธิมนุษยชน

ข้อที่ ๔ วิธีการใดที่จะกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดความสนใจในการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนมากที่สุด

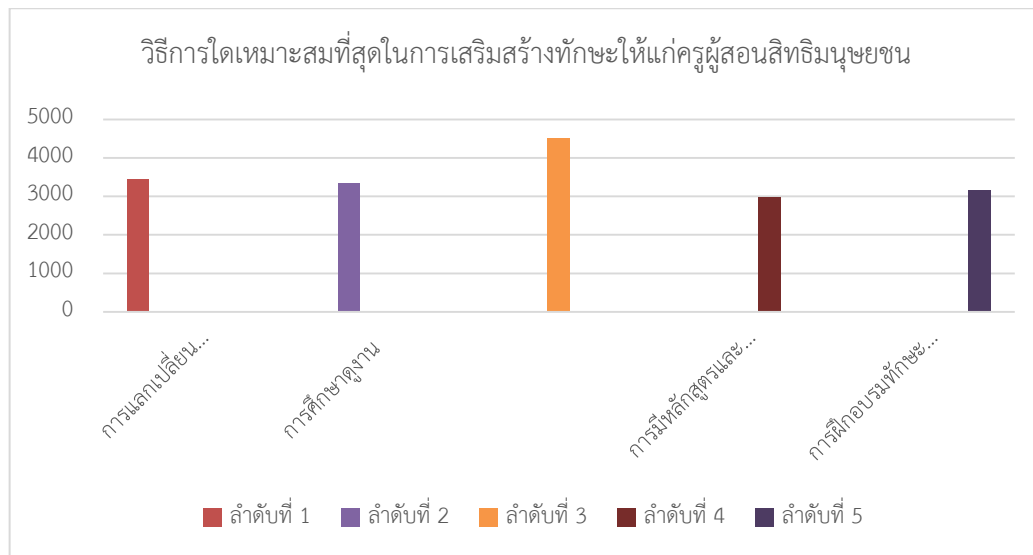
เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการที่จะกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดความสนใจในการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนมากที่สุดคือการเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน รองลงมาคือการจัดประกวดโครงงานหรือกิจกรรม การกำหนดให้ผลงานสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความดีความชอบหรือการเลื่อนตำแหน่ง การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิทธิมนุษยชนของครูผู้สอน (show & share) และการมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๑๓ แผนภูมิแสดงผลวิธีการกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน

ข้อที่ ๕ วิธีการใดเหมาะสมที่สุดในการเสริมสร้างทักษะให้แก่ครูผู้สอนสิทธิมนุษยชน

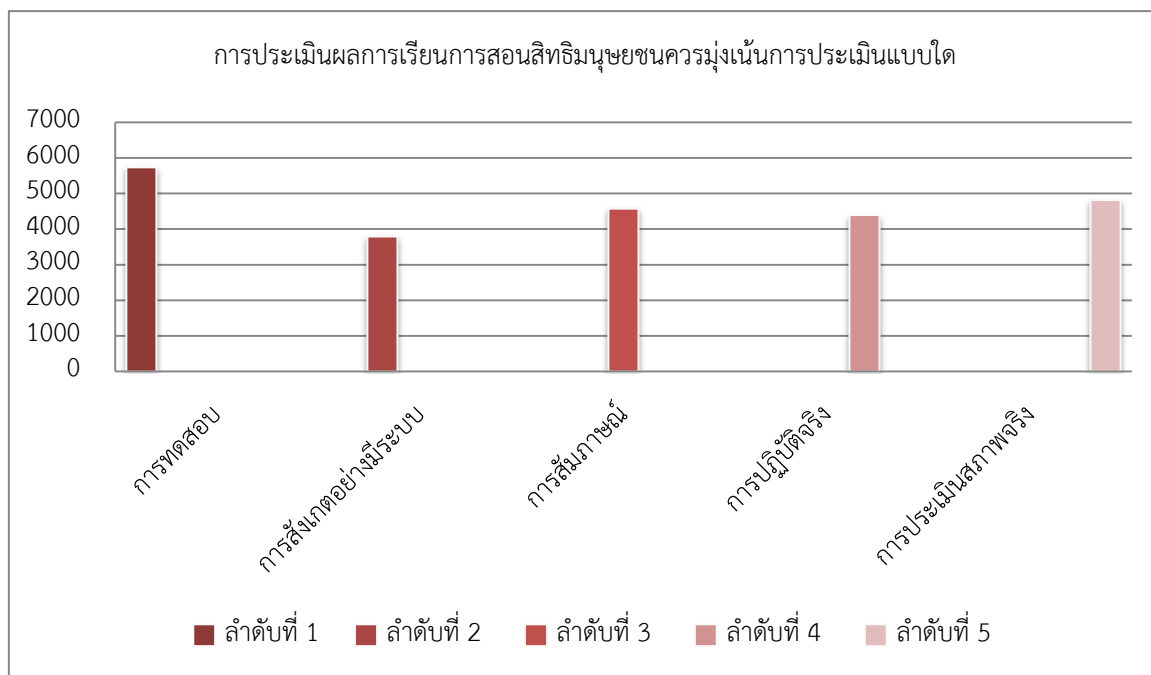
เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการเสริมสร้างทักษะให้แก่ครูผู้สอนสิทธิมนุษยชนอันดับแรก คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์จากครูหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน รองลงมา คือ การศึกษาดูงานในโรงเรียนหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ การมีสื่อการเรียนรู้และเครื่องมือออนไลน์ การมีหลักสูตรและตัวอย่างกิจกรรม และการฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติมตามลำดับ

รูปภาพที่ ๑๔ แผนภูมิแสดงผลการเสริมสร้างทักษะให้กับครูผู้สอน

ข้อที่ ๖ การประเมินผลการเรียนการสอนสิทธิมนุษยชนควรมุ่งเน้นการประเมินแบบใด

เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าการประเมินผลการเรียนการสอนสิทธิมนุษยชนที่ควรให้ความสำคัญที่สุดคือการทดสอบ รองลงมาคือการสังเกตอย่างมีระบบ การสัมภาษณ์ การปฏิบัติจริงและการประเมินสภาพจริง ตามลำดับ

รูปภาพที่ ๑๕ แผนภูมิแสดงวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนสิทธิมนุษยชน

ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อ ๕.๑ ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้ สิทธิมนุษยชนศึกษา

ผลจากแบบสอบถาม สามารถประมวลผลและจัดกลุ่มข้อเสนอแนะออกเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้
๑) แนวทางการส่งเสริมการรับรู้และการสร้างความรู้ความเข้าใจ ๒) แนวทางการพัฒนาคู่มือและการนำไปใช้
และ ๓) แนวทางการพัฒนาในระดับนโยบายและบริบทแวดล้อม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) แนวทางการส่งเสริมการรับรู้และการสร้างความรู้ความเข้าใจ

- ๑.๑) ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและวิธีการต้องสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย
- ๑.๒) ควรจัดส่งคู่มือไปทุกโรงเรียน และเพิ่มช่องทางออนไลน์หรือแอปพลิเคชันเพื่อให้เกิดการรับรู้คู่มืออย่างทั่วถึงและสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง
- ๑.๓) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานคู่มือให้แก่ครูอย่างกว้างขวาง
- ๑.๔) จัดทำคู่มือและสื่อประกอบการใช้คู่มือ เช่น คลิปวิดีโอ ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชนเพื่อให้ผู้สอนสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น
- ๑.๕) สนับสนุนองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้กับครูผู้สอน

๒) แนวทางการพัฒนาคู่มือและการนำไปใช้

- ๒.๑) ควรเพิ่มเนื้อหาหรือกิจกรรมและตัวอย่างที่ให้ผู้ปกครองสามารถนำไปปรับใช้กับเด็กที่บ้านได้
- ๒.๒) ควรเพิ่มแผนหรือตัวอย่างแผนการบูรณาการการนำไปปรับใช้
- ๒.๓) ควรมีตัวอย่างที่หลากหลาย เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือเรื่องใกล้ตัว และสามารถเข้าถึงได้หลายช่องทาง เช่น สื่อออนไลน์
- ๒.๔) ควรจัดทำคู่มือให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และสภาพปัญหาของแต่ละ
- ๒.๕) เนื้อหาต้องสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อไม่ให้เพิ่มภาระแก่ครูมากเกินไป
- ๒.๖) คู่มือสำหรับปฐมวัยควรเน้นเรื่องประสบการณ์เรียนรู้ผ่านการเล่น การทดลอง เพื่อให้ได้ความรู้สึกสนุกสนานมีความสุขพร้อมทั้งได้รับความรู้ผ่านการเล่นด้วย
- ๒.๗) คู่มือที่นำมาให้กับเด็กปฐมวัยต้องมีความละเอียดในขั้นตอนของการอธิบายกิจกรรมที่ครูผู้สอนจะนำไปใช้ได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว
- ๒.๘) ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาหรือกิจกรรมให้สอดคล้อง ทันสมัย เข้ากับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในปัจจุบัน
- ๒.๙) เนื้อหาในคู่มือควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สั้นกระชับและสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง
- ๒.๑๐) ควรมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลเชิงคุณภาพเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่
- ๒.๑๑) ในการวัดผลควรให้เห็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัด เช่น การใช้ Rubic score ในการให้คะแนนหรือมีเกณฑ์ที่ชัดเจน
- ๒.๑๒) อยากให้มีคู่มือที่มีภาพประกอบสื่อที่สวยงาม

๓) แนวนโยบายในการพัฒนาด้านนโยบายหรือบริบทแวดล้อมอื่น ๆ

๓.๑) ผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบควรประกาศเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้รับทราบ

๓.๒) ควรจัดทำเนื้อหาสอดคล้องสอดแทรกเข้าร่วมกับหลักคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการของกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๓) ควรกำหนดให้การเรียนรู้สิทธิมนุษยชนเป็นรูปแบบกิจกรรมซึ่งอาจมีความเหมาะสมกว่าการจัดเป็นวิชาการเรียนการสอน หรือหากจะจัดในรูปแบบการเรียนการสอนควรสอดแทรกหรือบูรณาการเข้ากับวิชาอื่น ๆ มากกว่าการเป็นรายวิชาเฉพาะ

๓.๔) คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนเป็นแนวทางที่ครูผู้สอนสามารถนำเนื้อหาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์หรือนำสาระการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมด้านสิทธิให้กับนักเรียนได้ปฏิบัติจนเกิดเป็นองค์ความรู้ จึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนโดยสอดแทรกเข้ากับหน่วยการเรียนรู้แต่ละวิชาหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้

๓.๕) ควรสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสื่อที่ทันต่อโลกปัจจุบัน มีรูปแบบน่าสนใจ เช่น การ์ตูน หรือสื่อภาพยนตร์สั้น

๓.๖) ควรให้มีการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนร่วมกับโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา

ข้อ ๕.๒ ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนศึกษาในสถานศึกษา

๑) การกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนร่วมกันทั้งองค์กร

๒) การสนับสนุนให้ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักเรื่องสิทธิมนุษยชน และเป็นผู้นำในการขับเคลื่อน

๓) การขับเคลื่อนเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษาในสถานศึกษา ไม่ควรกระตุ้นความสนใจด้วยวิธีการประเมินสถานศึกษา หรือเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือพิจารณาความดีความชอบ เนื่องจากบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ดังนั้นหากจะให้เกิดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ควรประเมินจากการปฏิบัติจริง และผู้เรียนจากเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองฯ และตัวอย่างเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง

๔) ควรสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนในระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับชุมชนและผู้ปกครอง รวมทั้งสร้างเครือข่ายการสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๕) ควรมีการสนับสนุนปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนสิทธิมนุษยชน รวมทั้งติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๖) อบรมให้บุคลากรด้านการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนก่อน เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียน

๗) กำหนดให้มีการบูรณาการเรียนการสอนเรื่องสิทธิมนุษยชนในทุกระดับชั้น

๘) การจัดการเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนจะต้องส่งเสริมหรือสร้างการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล

๙) กำหนดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน ในรูปแบบโครงการ กิจกรรม การจัดค่ายสิทธิมนุษยชน และควรจัดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญและตระหนักถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน

๑๐) สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมหรือมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้บริหารและครู

๑๑) สถานศึกษา ผู้บริหาร และครู ควรสนับสนุนให้มีพื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรื่องสิทธิมนุษยชน

๑๒) สนับสนุนให้มีช่องทาง แหล่งการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนอย่างทั่วถึง

ภาคผนวก

**โครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา
สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

๑. ลักษณะโครงการ การติดตามประเมินผล
๒. ผู้รับผิดชอบ กลุ่มงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน
๓. ความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติ แผนยุทธศาสตร์องค์กร และพันธกรณีระหว่างประเทศ
ด้านสิทธิมนุษยชน

๓.๑ ความสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๓.๒ แผนยุทธศาสตร์ กสม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน
สื่อสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย รวมทั้งผลงานสำคัญของคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสาธารณชนอย่างถูกต้องและทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ พัฒนางานส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและจัดให้มีแผนในการส่งเสริมความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ครอบคลุมเนื้อหา:กลุ่มเป้าหมาย และกระบวนการที่หลากหลายเหมาะสม

๔. หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะสถาบันด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติที่มีหน้าที่สำคัญ
ในการส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนตามหลักการปารีส ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ (๑) (๒) และ (๓)
ในการส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับบุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และ
เผยแพร่ความรู้สิทธิมนุษยชน อีกทั้งมาตรา ๓๓ บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการ
โดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ โดยการประสานหรือแสวงหาความร่วมมือ
จากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงได้แต่งตั้ง
คณะทำงานด้านส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน ดำเนินงานร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา
ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ
สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล และบุคลากรจากมูลนิธิฟรีดริช เนามัน ประเทศไทย
ร่วมกันจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในสถาบันการศึกษา ๕ ช่วงชั้น ได้แก่ ระดับ

ปฐมวัย (อนุบาล) ระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสิทธิมนุษยชน โดยยึดโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้กำหนดนโยบายสำคัญในการสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงได้มีแนวทางในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนด้วยคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานไปยังคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการเพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาไปยังทุกภาคส่วนของสังคม นอกจากนี้ยังได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ (Training of Trainers) ด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาเพื่อพัฒนาวิทยากรแกนนำด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายพัฒนาครูและคณาจารย์แกนนำในระดับภูมิภาค เพื่อให้สามารถเป็นหน่วยงานการพัฒนาครูและคณาจารย์สำหรับดำเนินการประชุมและส่งเสริมการนำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานไปประยุกต์ใช้ในระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน รวมทั้งยังได้เผยแพร่คู่มือดังกล่าวผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือเว็บไซต์หน่วยงานด้านการศึกษา เพื่อให้มีการนำไปประยุกต์ใช้ในวงกว้าง

นอกจากนี้ เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้นำเสนอผลการปฏิบัติงานประจำปีต่อรัฐสภาและฝ่ายนโยบาย รวมทั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็ได้สนใจต่อกระบวนการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายด้านการศึกษา และสอบถามความคิดเห็น รวมถึงติดตามผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าวเป็นระยะ

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงจัดทำโครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อสอบถามและรวบรวมความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เพื่อที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การพัฒนากระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษาต่อไป

๕. วัตถุประสงค์

๕.๑ เพื่อรวบรวมข้อมูลการรับรู้และการใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๒ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๓ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนากระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา
ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕.๔ เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการ
เรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา

๖. กลุ่มเป้าหมาย

๖.๑ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยากรกระบวนการ
(Training of Trainers) ด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา

๖.๒ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลและจัดทำกรอบแนวคิดในการประเมิน

๗.๒ ออกแบบร่างแบบสอบถามความคิดเห็น

๗.๓ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อร่างแบบสอบถามความคิดเห็น

๗.๔ จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม/จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมาย

๗.๕ รวบรวมข้อมูลและจัดทำสรุปผลการประเมิน

๘. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม – เดือนกันยายน ๒๕๖๕

๙. สถานที่ดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๐. งบประมาณ

โครงการที่ไม่ใช้งบประมาณ

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ ได้รับข้อมูลการรับรู้และการใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๑.๒ สามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๑.๓ สามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนากระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการด้านสิทธิ
มนุษยชนศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๑.๔ สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและ
กระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา

**แบบสอบถามเพื่อประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา
สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคู่มือให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาต่อไป ทั้งนี้ข้อมูลต่างๆที่ได้รับนี้จะถูกเก็บเป็นความลับและนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด

คำอธิบาย

แบบสอบถามเพื่อประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน ขอความกรุณาให้ผู้ตอบแบบสอบถามโดยตอบให้ครบทั้ง ๕ ส่วน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับท่าน

๑. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง ☐ LGBTQI+ ☐ อื่น ๆ

๒. อายุ ปี

๓. ประสบการณ์การประกอบอาชีพครู ปี

๔. วุฒิการศึกษา

ระดับปริญญาตรี คณะ..... สาขามหาวิทยาลัย.....

ระดับปริญญาโท คณะ..... สาขามหาวิทยาลัย.....

ระดับปริญญาเอก คณะ..... สาขามหาวิทยาลัย.....

๖. ระดับชั้นที่สอน (ระบุได้มากกว่า ๑ ระดับชั้น)

☐ ประถมวัย ☐ ประถมศึกษาตอนต้น ☐ ประถมศึกษาตอนปลาย

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

๗. สังกัด

ชื่อโรงเรียน จังหวัด

ขนาดโรงเรียน ☐ เล็ก ☐ กลาง ☐ ใหญ่ ☐ ใหญ่พิเศษ

สังกัดโรงเรียน ☐ สพฐ. ☐ อปท. ☐ สช. ☐ กทม.

☐ อื่น ๆ

**ส่วนที่ ๒ การรับรู้และการใช้งานคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน
ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับท่าน

๑. ท่านรู้จักคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือไม่

☐ ไม่รู้จัก (ข้ามไปตอบคำถามส่วนที่ ๔ และ ๕)

☐ รู้จัก

๒. ท่านรู้จักคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจากช่องทางใด

☐ การเข้าร่วมฝึกอบรม

☐ หนังสือเวียนต้นสังกัด

☐ ผู้บริหาร

☐ ศึกษานิเทศก์

☐ เพื่อนร่วมงาน

☐ เว็บไซต์ต้นสังกัด

☐ สื่อประชาสัมพันธ์หรือเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

☐ อื่น ๆ

๓. ท่านเคยใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบการจัดการเรียนรู้หรือไม่

☐ ไม่เคย (ข้ามไปตอบคำถามส่วนที่ ๔ และ ๕)

☐ เคย

ใช้ในชั้น

☐ ปฐมวัย

☐ ประถมศึกษาตอนต้น

☐ ประถมศึกษาตอนปลาย

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย

(ตอบได้มากกว่าหนึ่ง)

ใช้ในวิชา (ตอบได้มากกว่าหนึ่ง)

ใช้ในกิจกรรมเสริม (ตอบได้มากกว่าหนึ่ง)

๔. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมการใช้คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหรือไม่

☐ ไม่เคย

☐ เคย

จัดฝึกอบรมโดย ☐ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

☐ หน่วยงานอื่น ระบุ

ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านต่อคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับ
การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเลือกเพียงระดับเดียว

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			
	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ด้านสภาพแวดล้อมและการจัดการ				
๑. นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชน				
๒. ผู้บริหารสนใจและให้ความสำคัญกับคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในชั้นเรียน				
๓. ครูผู้สอนในวิชาอื่น ๆ สนใจและให้ความสำคัญกับคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในชั้นเรียน				
๔. ครูผู้สอนมีจำนวนเพียงพอในการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ				
๕. วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีมีเพียงพอในการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ				
๖. งบประมาณมีเพียงพอในการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ				
๗. ข้อมูลสนับสนุนด้านสิทธิมนุษยชนที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ				
ด้านเอกสารคู่มือและกระบวนการนำไปใช้				
๘. คู่มือช่วยให้ครูเข้าใจโครงสร้างการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนและมีแนวทางในการจัดกิจกรรมได้ชัดเจน				
๙. หน่วยการเรียนรู้ในคู่มือสามารถบูรณาการกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดในแต่ละช่วงชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้				
๑๐. ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ				
๑๑. คู่มือมีเนื้อหา การจัดลำดับเนื้อหาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย				
๑๒. การดำเนินกิจกรรมในคู่มือมีความเหมาะสมกับ				

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น			
	มากที่สุด ๔	มาก ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
กลุ่มเป้าหมาย				
๑๓. ระยะเวลาการจัดกิจกรรมในคู่มือมีความเหมาะสมต่อการ จัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง				
๑๔. รูปแบบ/รูปแบบ และภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย มี ความเหมาะสม และน่าสนใจ				
๑๕. คู่มือมีคำชี้แจง/คำอธิบายขั้นตอนการดำเนินการ ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบง่ายต่อการนำไปใช้				
๑๖. คู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ การเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม				
๑๗. เนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องในแต่ละบริบทจริงได้อย่าง เหมาะสม				
๑๘. การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมตาม วัตถุประสงค์การเรียนรู้				
๑๙. เนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้				
๒๐. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ในคู่มือมีส่วนสร้างให้ เกิดความสนใจในการเรียนรู้				
ด้านผลจากการดำเนินการ				
๒๑. ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายใน คู่มือ				
๒๒. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน				
๒๓. ผู้เรียนเกิดความตระหนักในคุณค่า สิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับช่วงวัย				
๒๔. ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการเคารพสิทธิมนุษยชน ที่สอดคล้องกับช่วงวัย				
๒๕. เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายหรือระเบียบ ในสถานศึกษาที่เอื้อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชน				
๒๖. เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน ในสถานศึกษา				
๒๗. การรับรู้และการสนับสนุนการเรียนรู้เรื่อง สิทธิมนุษยชนจากผู้ปกครอง/ชุมชน				

รายงานสรุปผลโครงการประเมินคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน

ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน้า ๓๐

ส่วนที่ ๔ ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการพัฒนานโยบายและกระบวนการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนในสถานศึกษา
คำชี้แจง โปรดเรียงลำดับความสำคัญตามความคิดเห็นของท่านจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

๑. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาในโรงเรียน

- นโยบายจากส่วนกลาง
- ผู้บริหาร
- ครูผู้สอน
- แนวทาง/บรรยากาศการเรียนการสอน
- การสนับสนุนจากผู้ปกครอง/ชุมชน/เครือข่ายสิทธิมนุษยชน

๒. วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

- การกำหนดเป็นนโยบาย
- การมีส่วนร่วมของคุณครู
- การให้นักเรียนมีส่วนร่วม
- การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง
- การสร้างวัฒนธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนในโรงเรียน

๓. การสอนสิทธิมนุษยชนควรบูรณาการการสอนลงในวิชาใด

- วิชาสังคมศึกษาฯ
- บูรณาการกับกิจกรรมนักเรียน (ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์)
- บูรณาการกับทุกรายวิชา/ทุกกิจกรรม
- บูรณาการในวิถีชีวิตหรือกิจวัตรประจำวัน
- เพิ่มเป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่งในรายวิชา

๔. วิธีการใดที่จะกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดความสนใจในการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนมากที่สุด

- การมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ
- การจัดประกวดโครงงาน/กิจกรรม
- ให้ผลงานสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความดีความชอบหรือการเลื่อนตำแหน่ง
- การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิทธิมนุษยชนของครูผู้สอน (show & share)
- การเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน

๕. วิธีการใดเหมาะสมที่สุดในการเสริมสร้างทักษะให้แก่ครูผู้สอนสิทธิมนุษยชน

- การฝึกอบรมทักษะเพิ่มเติม
- การมีหลักสูตรและตัวอย่างกิจกรรม
- การมีสื่อการเรียนรู้และเครื่องมือออนไลน์
- การศึกษาดูงานในโรงเรียนหรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์จากครูหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน

๖. การประเมินผลการเรียนการสอนสิทธิมนุษยชนควรมุ่งเน้นการประเมินแบบใด

..... การทดสอบ

..... การสังเกตอย่างมีระบบ

..... การสัมภาษณ์

..... การปฏิบัติจริง

..... การประเมินสภาพจริง

ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

๕.๑ ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการปรับปรุงหรือพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาหรือไม่

.....

.....

.....

๕.๒ ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนศึกษาในสถานศึกษาหรือไม่

.....

.....

.....